Gemeente Wassenaar

VOORBLAD Voorstel aan de Raad

Zaaknummer:	Z/26/113095/501771
Datum collegebesluit:	13 oktober 2026
Datum commissievergadering:	9 november 2026
Datum raadsvergadering:	24 november 2026
Soort Voorstel:	Adviesnota
Onderwerp:	Uitvoering Noordrand; eigen bijdrage en maximaal benutten subsidies voor groen en recreatie
Portefeuillehouder:	Wethouder Van Doeveren
Programma:	P4. Fysieke leefomgeving
Kernboodschap:	Met dit voorstel wordt een gemeentelijke financieringsbijdrage van € 1.203.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Programma Noordrand. Hiermee kan € 11.723.000 aan provinciale subsidies (grootste subsidie in het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied) worden benut en wordt in totaal € 12.926.000 geïnvesteerd in natuur, recreatie, wandel- en fietsverbindingen en landschappelijke kwaliteit. De investeringen dragen bij aan de ontwikkeling van de Noordrand als groene ecologische verbinding tussen de kust en het groene hart en recreatieve buffer tussen Valkenhorst en Wassenaar.
Bijlagen:	1. Programma Noordrand Wassenaar (vastgesteld B&W d.d. 14 oktober 2025)
Stukken ter inzage	Nee
Beslispunten:	1. Voor de voorbereiding en uitvoering van maatregelen uit het Programma Noordrand, een gemeentelijke financieringsbijdrage van € 1.203.000 beschikbaar te stellen, waarmee € 11.723.000 aan geoormerkte provinciale subsidies kan worden benut en in totaal € 12.926.000 wordt geïnvesteerd in natuur, recreatie,

wandel- en fietsverbindingen en landschappelijke versterking, waarbij het Programma Noordrand wordt aangemerkt als beleidsmatig kader.

2. De te ontvangen geoormerkte subsidies van de provincie (€ 11.723.000), bestaande uit Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH PLG) (€ 10.920.000) en Kwaliteitsimpuls Recreatie Zuid-Holland (€ 803.000), als dekking van het investeringskrediet te verwerken.
3. In het Meerjarig Investeringsplan (MIP) is een bedrag van € 1.536.000 gereserveerd voor de Noordrand (uitvoeringsmaatregelen groene zone), zodat de gemeentelijke financieringsbijdrage van € 1.203.000 en de daarmee samenhangende kapitaallasten kunnen worden gedekt binnen de meerjarenbegroting 2026-2029.

Relatie met:

☐ Agendapunt:
☐ Toezegging:
☐ Amendement/motie:
☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Uitvoering Programma Noordrand

Inleiding

Op 14 oktober 2025 heeft het college het Programma Noordrand vastgesteld en op 15 oktober is de raad hierover geïnformeerd met raadsinformatiebrief 106. De raad heeft op 3 juni 2025 wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt. Deze wensen en bedenkingen zijn verwerkt in het Programma dat op 14 oktober 2025 door het college is vastgesteld.

Met dit voorstel wordt geen inhoudelijk besluit genomen over het programma zelf. De raad wordt gevraagd een gemeentelijke financieringsbijdrage van € 1.203.000 beschikbaar te stellen, zodat € 11.723.000 aan provinciale middelen kan worden benut voor de uitvoering van de maatregelen. Zonder een eigen bijdrage vervalt een deel van de subsidie voor gezamenlijke projecten. Het Programma geeft richting aan de ontwikkeling van de Noordrand als ecologische, recreatieve en landschappelijke overgangszone tussen de duinen, Valkenhorst en het Groene Hart. Het Programma bevat maatregelen gericht op natuurontwikkeling, recreatie, biodiversiteit, waterbeheer, agrarische transitie en leefbaarheid. Met de middelen kunnen we o.a. fiets- en wandelpaden, kanoroutes en een uitkijktoren realiseren en waarderen we landbouwgrond af naar grond met natuurwaarden om dit gedeelte van Wassenaar groen en recreatief te versterken.

Beoogd effect

Het realiseren van de maatregelen uit het Programma Noordrand en daarmee de ontwikkeling van de Noordrand tot een groene en recreatieve buffer tussen Valkenhorst en Wassenaar, met ruimte voor natuur, biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Argumenten

1.1 Een afzonderlijk kredietbesluit van de raad is vereist op grond van de Financiële Verordening

Op grond van de Financiële Verordening moet de raad investeringen vanaf € 500.000 afzonderlijk autoriseren. Voor de uitvoering van de maatregelen binnen het Programma Noordrand is daarom een afzonderlijk kredietbesluit noodzakelijk.

1.2 De investering draagt bij aan de ontwikkeling van de Noordrand als groene buffer

Met de uitvoering van de maatregelen binnen het Programma Noordrand wordt geïnvesteerd in natuur, recreatie, wandel- en fietsverbindingen en landschappelijke kwaliteit. Hiermee wordt de Noordrand verder ontwikkeld als groene en recreatieve buffer tussen de woningbouwontwikkeling Valkenhorst en Wassenaar en ecologische verbinding tussen de kust en het groene hart.

1.3 De afwaardering van gronden is onderdeel van de gemeentelijke financieringsbijdrage

Van de gemeentelijke financieringsbijdrage bestaat € 400.000 uit een afwaardering van gronden voor natuur, recreatie en extensiever agrarisch gebruik. Hiermee wordt de transformatie van de Noordrand naar een groene en recreatieve buffer tussen Valkenhorst en Wassenaar en ecologische verbinding tussen de kust en het groene hart mogelijk gemaakt.

2.1 De gemeentelijke bijdrage maakt benutting van provinciale middelen mogelijk

De gemeentelijke financieringsbijdrage van € 1.203.000 maakt het mogelijk om € 11.723.000 aan provinciale subsidies te benutten. Hierdoor wordt in totaal € 12.926.000 geïnvesteerd in de uitvoering van maatregelen binnen het Programma Noordrand.

2.2 De provinciale subsidies zijn geoormerkt voor de uitvoering van het Programma Noordrand

De subsidies vanuit het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied en de Kwaliteitsimpuls Recreatie Zuid-Holland zijn uitsluitend beschikbaar voor de afgesproken maatregelen binnen het Programma Noordrand en kunnen niet voor andere doeleinden worden ingezet.

3.1 De gemeentelijke bijdrage past binnen meerjarenbegroting en financiële kaders

Met zowel de gemeentelijke financieringsbijdrage als de daarmee gepaard gaande kapitaallasten is rekening gehouden in de meerjarenbegroting 2026-2029.
In het Meerjarig Investeringsplan (MIP) is onder de post 'Uitvoeringsmaatregelen Groene Zone' al rekening gehouden met een investeringsruimte van € 1.536.000. De benodigde gemeentelijke bijdrage van € 1.203.000 blijft hiermee binnen de vastgestelde financiële kaders.

Kanttekeningen

1.1 Niet alle maatregelen kunnen gelijktijdig worden uitgevoerd

De uitvoering is afhankelijk van vergunningprocedures, overeenkomsten met grondeigenaren, onderzoeken en aanbestedingen. Hierdoor is fasering noodzakelijk. Volgens de huidige planning vindt de uitvoering plaatvinden in de periode 2027 – 2032.

2.1 De uitvoering van het Programma Noordrand is afhankelijk van de medewerking van derden en externe omstandigheden
Voor de uitvoering van verschillende maatregelen binnen het Programma Noordrand is medewerking nodig van grondeigenaren, agrariërs, de provincie Zuid-Holland, het Rijksvastgoedbedrijf en andere gebiedspartners. Daarnaast kunnen vergunningprocedures, grondeigendom, overeenkomsten met derden, subsidieverlening en andere externe factoren invloed hebben op de planning en uitvoering van projecten. Hierdoor kan de voortgang van individuele maatregelen verschillen en kan het noodzakelijk zijn om projecten anders te faseren of in een gewijzigde volgorde uit te voeren dan momenteel voorzien. Binnen het programma wordt gestuurd op een integrale uitvoering, maar de gemeente heeft niet op alle factoren een doorslaggevende invloed.

2.2 De inzet van provinciale middelen blijft bepalend voor de gemeentelijke bijdrage
Bij de verdere uitvoering worden subsidies per project aangevraagd en beschikt. Indien subsidiebijdragen lager uitvallen of maatregelen wijzigen, kan dit gevolgen hebben voor de financiële uitwerking van het programma. Eventuele substantiële afwijkingen worden aan de raad voorgelegd.

Uitvoering: Financiën
Hieronder is een overzichtstabel gevoegd om de samenhang tussen genoemde bedragen inzichtelijk te maken. Onder de tabel worden deze bedragen toegelicht.

Tabel 1. Overzichtstabel samenhang bedragen

Investeringskrediet voor uitvoeringsmaatregelen Noordrand Groene Zone	€ 12.926.000
Dekking via subsidies Provincie Zuid-Holland (PLG en Kwaliteitsimpuls Recreatie)	€ 11.723.000
Investeringskrediet na aftrek subsidies	€ 1.203.000
Financieel kader Meerjaren Investeringsplan (MIP) Meerjarenbegroting 2026-2029	€ 1.536.000
Ruimte voor het opvangen programmatische wijzigingen in het Programma Noordrand Groene Zone	€ 333.000

Voor de uitvoering van de maatregelen wordt bruto investeringskrediet aangevraagd voor een totaalbedrag van € 12.926.000. Dit krediet wordt voor € 11.723.000 gedekt uit de volgende provinciale subsidies:

- PZH Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG subsidie) € 10.920.000
- PZH Kwaliteitsimpuls Recreatie Zuid-Holland € 803.000

De resterende gemeentelijke financieringsbijdrage aan het project Noordrand Groene Zone bedraagt € 1.203.000.
Over dit laatste bedrag worden op termijn kapitaallasten op de begroting gebracht gebaseerd op een afschrijvingstermijn van 40 jaar.
Met zowel de gemeentelijke financieringsbijdrage als de daarmee gepaard gaande kapitaallasten is rekening gehouden in onze meerjarenbegroting 2026-2029. In het Meerjarig Investeringsplan (MIP) is rekening gehouden met een gemeentelijke financieringsbijdrage van € 1.536.000 (pagina 117 onder de omschrijving 'Uitvoeringsmaatregelen Groene Zone').

Financiële sturing programma
De uitvoering van het Programma Noordrand vindt plaats binnen de door de raad beschikbaar gestelde kredietruimte en de beschikbare subsidiebudgetten. Omdat sprake is van een meerjarig programma met verschillende deelprojecten, is binnen het Meerjarig Investeringsprogramma (MIP) rekening gehouden met een financiële ruimte van € 333.000 voor programmatische risico's, fasering en beperkte verschuivingen tussen deelprojecten. Deze ruimte maakt geen onderdeel uit van het aangevraagde krediet en vormt geen afzonderlijke reserve, maar biedt de mogelijkheid om gedurende de uitvoering bij te sturen binnen de vastgestelde programmakaders.
Deze ruimte maakt onderdeel uit van het al vastgestelde MIP en wordt uitsluitend benut binnen de door de raad beschikbaar gestelde investeringsruimte.

Subsidierisico
Het Programma wordt grotendeels gefinancierd uit subsidies van de provincie Zuid-Holland en gefaseerd uitgevoerd. Per deelproject wordt beoordeeld of voldoende subsidiedekking beschikbaar is voordat verplichtingen worden aangegaan. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente financiële verplichtingen aangaat waarvoor geen dekking beschikbaar is. Eventuele verschillen tussen verleende en definitief vastgestelde subsidies worden binnen de projectsturing gemonitord. Als dit leidt tot een financieel tekort, wordt de raad hierover separaat geïnformeerd en om een besluit gevraagd.
Waar nodig wordt met de provincie Zuid-Holland afgestemd of een wijziging in de inzet van middelen past binnen de subsidiebeschikkingen en de doelstellingen van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied.

Beheer en onderhoud
De uitvoering van de maatregelen leidt op termijn tot beheer- en onderhoudswerkzaamheden voor natuurgebieden, recreatieve voorzieningen, watergangen, groenblauwe structuren en overige inrichtingselementen. Bij de verdere uitwerking van de projecten wordt gestuurd op een onderhoudsarme inrichting, het toepassen van duurzame materialen en waar mogelijk extensieve beheervormen.
Daarnaast wordt per project onderzocht welke beheer- en onderhoudstaken kunnen worden belegd bij terreinbeheerders, grondeigenaren of andere gebiedspartners. Hierdoor wordt gestuurd op een structureel beheersbare exploitatie van de gerealiseerde maatregelen.
Op basis van ervaringscijfers voor vergelijkbare natuur- en recreatieprojecten wordt de totale beheerbehoefte indicatief geraamd op € 100.000 tot € 200.000 per jaar. De uiteindelijke omvang

van de gemeentelijke lasten is afhankelijk van de definitieve inrichting, eigendomssituatie en de nog te maken beheerafspraken. Bij de verdere uitwerking van de projecten wordt een beheerstrategie opgesteld waarin verantwoordelijkheden, beheerlasten en eventuele financiële consequenties voor de gemeente nader worden uitgewerkt.
De toekomstige structurele beheer- en onderhoudslasten van de gerealiseerde maatregelen worden opgenomen in de meerjarenbegroting.

Uitvoering: Juridisch kader

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet stelt de gemeenteraad de begroting vast en besluit de raad over de beschikbaarstelling van investeringskredieten.
De uitvoering van projecten vindt plaats binnen de kaders van:

- Programma Noordrand;
- Omgevingswet;
- subsidiebeschikkingen van de Provincie Zuid-Holland;
- samenwerkingsovereenkomst en convenant Mient Groen;
- De Financiële Verordening Wassenaar 2025 waarin in artikel 5 is bepaald dat investeringen vanaf € 500.000 afzonderlijk ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Het Programma Noordrand is als bijlage bij dit voorstel opgenomen en fungeert als beleidsmatig kader voor de uitvoering. De raad autoriseert met dit voorstel niet iedere afzonderlijke maatregel of uitvoeringskeuze, maar stelt de kaders en de financiële middelen vast waarbinnen het college uitvoering kan geven aan het programma.

Uitvoering: Communicatie, Bekendmaking en Inwonersparticipatie

Met dit raadsvoorstel wordt een krediet beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de maatregelen uit het Programma Noordrand. Het besluit heeft geen directe gevolgen voor inwoners of belanghebbenden waarvoor afzonderlijke participatie noodzakelijk is. Het betreft een financieel besluit waarmee middelen beschikbaar worden gesteld voor de verdere voorbereiding en uitvoering van maatregelen binnen het programma Noordrand.

Voor het Programma Noordrand heeft uitgebreide participatie plaatsgevonden. Daarbij zijn bewoners, agrariërs, grondeigenaren, natuurorganisaties, overheden en andere gebiedspartners betrokken. De uitkomsten daarvan zijn verwerkt in het Programma Noordrand en de daarop gebaseerde uitvoeringsmaatregelen.

Veel opgaven zijn gemeentegrensoverschrijdend waarvoor een samenhangende gebiedsontwikkeling gewenst is, waarbij natuur, recreatie, landbouw en leefbaarheid gezamenlijk worden aangepakt. De uitvoering vindt plaats binnen de samenwerking Mient Groen, wat een samenvoeging is van De groene zone (nu Noordrand) in Wassenaar en Mient Kooltuin in Katwijk. Op 2 oktober 2026 is hiervoor met de gemeente Katwijk een samenwerkingsovereenkomst gesloten en een convenant met stakeholders (Provincie Zuid-Holland, Nationaal Park Hollandse Duinen, Dunea, Hoogheemraadschap Rijnland, gemeente Katwijk, Rijksvastgoedbedrijf en Staatsbosbeheer).

Bij de verdere voorbereiding en uitvoering van afzonderlijke projecten worden belanghebbenden, grondeigenaren, omwonenden en gebiedspartners betrokken voor zover dit voor de betreffende maatregel noodzakelijk en wenselijk is. De wijze van participatie wordt daarbij afgestemd op de aard en omvang van het project.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester